

BARSI HIRLAP.

Politikai hetilap. Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, egyes szám 20 fillér. Hirdetmények beiktatása jutányosan számíttatik. A „Nyílt tér” sorának közlési díja 50 fillér.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos
Dr. TÖRÖK MÓR.

A lap szellemi részét illető kéziratok a szerkesztőség, hirdetmények és pénzküldemények a kiadó hivatal címére küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

„Rebellen bagázs.”

Hála Istennek! Már megijedtek, már összeröföntek, mert használatba vették természetes hangjukat. Röfögnek, mert másképen nem tudnak. Felhízlaltuk őket, mint a disznókat, de most már érzik, hogy ölés alá kerülnek. Forradalmat sívítanak, mert vesztüket érzik. Kiadták a jelszót: a magyar képviselőház bizalmatlansági határozata, no meg a Bánffy-féle javaslat elfogadása immár maga a kész forradalom. „Magyar forradalom”, kürtölik jobbra-balra, de a kürtölés közben összeülnek ö jó maguk is, gyűlést tartanak a Reichsratban és vidáman éltetik Vilmos német császárt és bögi a „Wacht am Rheint”. Miért? Mert a magyar nemzet a legrigorózusabb alkotmányosság szemmel tartásával járt el akkor, mikor a bizalmatlanságot és a Bánffy-féle indítványt megszavazta; ez pedig az ő szempontjukból felségárulás lévén, ők is hasonlóval akarták azt tetézni: idegen császárt éltetve, idegen nemzet himnuszát énekelve vétek hozzánk csatlakozhatni. Mert akár ha mi törvényes alapon állunk, akár ők a törvénytelenen, az egyformaképen haza- és felségárulás.

Szóval szépen vagyunk! Előállott egy teljesen lehetetlen helyzet. Megteremtették — hála Istennek azok — kik eddig mindig csak „a lehető leglojálisabb módon akarták a békét,

nemzetünk rosszhiszemű és szándékos félrevezetését, becsapását előmozdítani. A puskájuk az egyszer hátrafelé sült el. Fölrobbant a cső meg puska-kakas, a golyó visszafelé talált; — agyonlőtték önmagukat. Agyonlőtték úgy, hogy — megint feltámadtak! Politikai fönixmadarakká változtak, vagyis elhamvadva, tehát megdögölve újra életre keltek. Megint agyon lettek verve, de még mindig mozognak, úgy mint ahogy guillotine által levágott fejnél: a szempillák és az arcizmok még mindig vonaglanak.

De persze, ez mind csak egyszerű reflexmozgás. Ki az oka? A pribék. Mert ez okozta, ő a felelős! Nem a bakó, hanem a pribékek. De ha a pribék bajt csinál, azért mégis a gazdája: a bakó számol.

Ki a felelős a mai helyzetért?! A felelet egyszerű: a Tisza Kálmán és utódaihoz címzett társas czég. Ez a czég elég gondosan és előrelátóan előkészítette azt a talajt, hogy olyan ministeriumnak készítse elő az utat, olyannak taposson ösvényt, mint a Fehérváryé, mely megtagadva alkotmányt, törvényt s minden más eféle „smarnt” a maga teljes meztelenségében a király felelősségét tolja előtérbe.

S ez sikerült is. Bármilyen kellemetlen, de be kell vallanunk, hogy e törekvésük sikerült is. Sikerült, hogy minden alkotmány, jog, törvény, igaz-

ság és parlamentáris kormányforma ellenére bevitték a királyt, a „legalkotmányosabb uralkodót” a politikai felelősségbe. Az egész dolog törvénytelen, absurdum és non sens, de úgy van. A koronának egy — öt meg nem illető, neki törvény szerint nem járó jogot, kötelességet, illetve helyesen kifejezőleg olyan minőséget adtak, mely őt felelősségre hivatottnak képes deklarálni. Pedig ez képtelenség egy alkotmányos államban, mert ha nem volna az, akkor ma alkotmányos államban már nem volnának — királyok.

De ma még ugynevezett alkotmányos állam vagyunk. Legalább is annak kellene lennünk! Talán annak készítse elő mintát Deák Ferencz. — Le a kalapot! Becsületes jó magyar hazafi volt, örült annak a kevésnek, amit megkaphatott. De volt egy nagy baja. Borzasztó naiv volt. Azt hitte, hogy utána mindenki igyekezni fog még-még valami csekélységet hozzá-szerezni. Öreg volt, bizott a dinasztiaiban és bennünk. Gondolta, művét talán folytatni fogjuk. De csalódott. „Business is business!” Haszonleső lehetetlen alakok álltak elő, kik a haza érdekének lehető semmibe vévésével, de önérdékük teljes kielégítésével igyekeztek nemes intenczióit — saját előnyükre — úgy kihasználni, hogy abból az országnak kára legyen. Teremtettek egy oly lehetetlen kor-

TARCZA.

Az Isten.

Nagy és hatalmas szó ez, kis fiam, Minden ami volt, van és lenni fog. Évmilliókba néző nyílt tekintet, Világokat betöltő nagy titok. Lelkednek körén és szivedbe bent Ezernyi hangban, ezernyi színben Zugva, ragyogva megjelenik Az Isten! Az Isten!

Az Isten az élet. Félig ismered, De megismerni nem fogod soha; Örök hullám, mely messze elragad, A végtelenbe, nem tudod, hova. Ha láthatatlan, látod vakon is S keresed mégis tévelygéseidben, Pedig kitárja karjait feléd Az Isten! az Isten!

Az Isten az élet! S mert magad is élsz, Te az Istennek töredéke vagy. Áldjad e ritka sorsot, kis fiam, Mert létezésed célja büszke, nagy. Örök az Isten és örök a lét S benne örökké élsz magad is itt lenni: Veled önmagát tette csak nagyobbá Az Isten! Az Isten!

Az Isten az élet! az árny és a fény, A végtelenbe futó messzeség A nagy idő, mely volt és lenni fog, Minden mit átfog a föld és az ég.

Mélység, magasság, gyöngöseség, erő...
Az Isten az élet; minden, de minden!
Fiam, a te parányi életed
Az Isten! Az Isten!

Pakots József.

Méz.

Irta: Hevesi József.

Ha a modern novellairókat venném mintául, így kellene kezdenem elbeszélésemet:

„Adolár törökhimzésű hálókabátban ült a kandalló mellett és havanna-szivart sziva (sajátságos, hogy míg maguk a novellairók rendszerint kurtaszivarokat szívnak, hőseikkel mindig havannát szívatnak) nézte a libegő lángokat. Az ablakokat, melyek be voltak szöve jégvirágokkal, a vihar zörgette és Adolár elmerengett a sikongó szélvészen és a tánczó lángnyelveken...”

Nos hát az én hősemet nem hívták Adolárnak, hanem — Andrásnak; nem volt rajta törökhimzésű hálókabát, hanem ingujban volt, nem szitt havannát, hanem a világ legkilenczkrajzárósbabb regalitását, nem ült a kandallónál, mert szobájában nem is volt ilyen divatját multa tűzhely és nem leste sem a jégvirágokat, sem a szélvihart, mert történetesen nyár volt. Nem is ábrándozott, mert más dolga akadt, a feleségét csókolgatta. Szép, fiatal, arany-szőke kis feleségét, kit csak pár hónap óta nevezhetett a magáénak.

Pár hónap: Neki csak pár pillanat;

mert míg a bubánat esztendőkké nyújtja a pillanatok is, a boldog röpke szárnyain észrevétlenül surrant tova az idő.

Ott ültek boldogan egy kis bársony kereveten. Előttük kis asztalkán, melynek fekete ébenébe antik mintázatu mozaik volt berakva, kis csészében fekete kávé. Ebből szörpöltek fölváltva egy-egy hörpöntést, jól ügyelve, hogy a csésze szélének azt a helyét vigye ajkához az egyik, melyet a másik érintett.

Nem is igen beszéltek. Vagy ha beszéltek, nem szavakat ejtettek ki, csak tagolatlan hangokat, azokat a leirhatatlan meg nem határozható hangokat, melyekben a rajongás, gyöngédség, a kifejezhetetlen boldogság, a megdicsőült önkívüllés édes szórakozottsága szokott kitörni. Nem is volt az beszéd, csak csócsattanás.

András a csésze után nyult.

— Hadd meg nekem a cukor alját, — szólt enyelegve az asszony és aranyfürtös fejét a férj ölébe pihentető.

Ez kiürítette fenéki a mokkacsészét. És aztán nézte az alját.

— Nos? — szólt az asszony.

— Nincs benne cukor, — szólt komikus zavarral a férj.

Összeborultak és együtt vizsgálgatták a millefleur-sel diszitett kis csészét.

Az asszony felkaczagott s a csésze tányérvájára mutatott, mely az asztalkán volt. András oda nézett.

Rajta volt a három darab cukorka.

— Cukor nélkül ittuk, — fanyarul

mánypártot, mely a husos fazékok árnyékában hűsölve, egyéni érdekeiért minden nemzeti jellemet és törekvést feláldozott. Ez az oka a mai szerencsétlen állapotnak is.

A mai szerencsétlen állapot mindenestre csak egyszerű okozat. Az ok a harmincznyolczéves liberális uralom, a melynek példátlan gazságát, haza- és felségárulással határos voltját ma már kétségtelenül megállapíthatjuk.

Ezek az urak igen jól tudták azt, hogy a jó öreg Deák Ferenczet és vele és általa minket 1867-ben alaposan becsaptak. Becsaptak nem azért, mert szamarak, hanem azért, mert hiszékenyek, no meg hiperlojalisak voltunk. — A szabadelpvűpárt csörgő kigyói nagyon jól tudták mindig, hogy nálunk alkotmány, parlamentarizmus s többféle — a bécsiek szemében ostobaságnak feltűnő dolog — mindaddig létezik csak, amíg a nemzet akarata a király által felállított, azonban minden törvényességet nélkülöző, korlátok között mozog. S daczára, hogy ezt igen jól tudták, hitegették, csalták a nemzetet, regélvén holmi legalkotmányosabb uralkodóról, alkotmányról, meg parlamentarizmusról, meg másféle dajkamesékről! Pedig nagyon jól tudják, s ami még rosszabb, még lealázóbb és piszkosabb, tudták, hogy ma ép ott vagyunk és hatvanhét óta ép ott voltunk, mint Világos után!

Ez pedig egyenes hazaárulás volt, s még gazemberebb és szemtelenebb hazaárulás ma is. Már csak azért is, mert ezek az urak, vidéki központi képtelen Nagyságok, meg más hazaáruló szamaraknak bécsi jelszavával ordítják meg bögik ránk: „Rebel-len bagázsi!”
Omikron.

Kuruczok és labanczok.

A magyar történelemnek sajátos ismertető vonása, hogy az események aránylag rövid időközökben megismétlődnek. És pedig megismétlődnek különösen azon események, a melyek két táborra osztják a nemzetet, a kuruczok és labanczok táborára.

Ki a kurucz, ki a labancz? Egy hazának gyermekei és mégis két ellenség, kiket oly nagy ellentét választ el egymástól, mely könnyen súlyos összeütközésre szolgáltathat okot és testvérhárcot idézhet elő.

Az Árpád dynastia kihalása óta állandóan foglalkoztatja a magyar nemzetet az a felette fontos kérdés, független és teljesen szabad állam legyen-e Magyarország, avagy államjogi szövetségben, kapcsolatban éljen-e Austriával. Természetes következménye ez a Habsburg-ház trónralépésének, melynek immár történelmi tradíciója a „Gesammtmonarchie” megte-remtése.

Ez az államjogi kérdés Damokles kardjaként lebeg több száz év óta már fejünk felett, hol érzékenyen vérző sebet ejtve a nemzet testén, hol pedig ártalmatlanul pattanva le rólunk, horzsolásnál egyebet nem ejtve rajtunk.

Vérző és halálos veszélyű sebet szenvedett a nemzet mindannyiszor, valahányszor a labancz tábor került többségbe és ártalmatlanul pattant le rólunk a gyilkos kard, ha a kuruczok hada kerekedett felül.

Mert a labancz magyart az igazi „gyászmagyart” szolgálai megalázkodás jellemzi. Nincs önállósága a nemzet sorsának irányításában. Felsőbb parancsnak engedelmeskedik. Mert az nem volna baj, hogy államjogi kapcsolatot keresünk, hiszen ez a nemzeti függetlenség veszélyeztetése nélkül is lehetséges, de igen is baj az, hogy a labancz a nemzeti önállósággal nem törődik, sőt mindent képes feláldozni parancsszóra, ha csak a „Gesammtmonarchie” eszméjének tehet vele szolgálatot. A ha-

talom árnyékában sütkéreznek ezek a labanczok, mert mézes madzagon vezetik őket, a mézes madzagon rágódva annyira megszokják az édességet, hogy abbahagyni még akkor is alig képesek, midőn pedig szinte kétségbevonhatatlanul látszik, hogy a méz méreggel van keverve, melynek pusztulása a következménye.

Most is a kuruczok és labanczok mérkőzése folyik az országban. Most is az a nagy baj fenyegeti a nemzetet, hogy a labancz szolgálkúség a „Gesammtmonarchie” bérenczvé szegődött, hogy legvitálisabb nemzeti jogainkat akarják a labanczok elárulni, nem törődve azzal, hogy nemzeti önállóságunk pusztul el vele.

Mert nem a körül forog ám a mai nemzeti küzdelem súlypontja, hogy Magyarország Austriától elszakadva a tiszta personalunio elvét kövesse, hanem igenis akörül, hogy feladja-e a nemzet azon jogait, melyek nélkül önállóságának jelentősége nincs, a melyek nélkül feltartóztatlanul kell bekövetkeznie annak a gyászos időnek, hogy Magyarországot mint örökös tartományt egy „császári nyílt parancsal” kebelezik be az „összbirodalom” átkos kötelékébe.

Mindég voltak önző emberek, kiket a haza függetlenségének szent eszméje ellen meg lehetett vásárolnia a jólét és fényűzés eszközeivel rendelkező hatalomnak, kik hogy a jólétet és fényűzést szabadon élvezhessék, nem riadtak vissza semmitől sem, még ha a nemzet nagy többsége legszentebb érzelmeinek meggyalázásáról volt is szó, még ha a nemzet létérdekét, jövő függetlenségét veszélyeztette is az ellenség.

Mindég voltak labanczok. Most is ezeket a labanczokat látjuk a nemzeti küzdelem ellenséges táborában. És a mai kor labanczai annál veszedelmesebbek, mert nem nyílt ellenségeskedést fejtenek ők ki, nem a nyílt csatatéren küzdenek, hanem a kémkedés szerepére vállalkoznak.

A mai kor labanczai elvetemedettsé-
gükben valóban nem ismernek határt és ha a magyar nemzet ezt a mai küzdelmet

összehuzva az ajkát, mintha csak most vette volna észre, hogy a kávé keserű.
— Hát csoda? Hiszen a mézeshetekben vagyunk!

* * *

Az ajtón kopogtattak.

— Ki az?

— Én vagyok a János, levele van a nagyságos urnak.

— Tedd az asztalomra.

— Feleletre várnak.

— Add be.

Az inas átnyujtá a levelet és eltávozott.

András átvette és meg sem nézte a borítékot, feltörte. Alig vetett a levélbe egy pillantást, hirtelen boru szállta meg az arcát.

— Kitől van? — kérdezé az asszony, a ki észrevette ezt a gyors változást.

A férj hallgatott. Habozni látszott. Mintha nem lett volna tisztában magával, mit tegyen?

— Ah, nem szabad tudnom? — szólt a nő kissé élesen.

A férj lesüté szemeit s halk hangon mondá.

— Tőle van . . .

— Kitől?

— Az én ifjúkori bűnömötől — és átnyujtá a levelet.

— A Lili?

— Igen.

A nő bele sem tekint a levélbe.

— Mit akar?

— Zsarolni.

— Ah?

— Azt írja, ha ötven forintot nem küldök neki, a legborzasztóbbra szánja el magát.

— Mit fog tenni?

— Elárul neked mindent.

Az asszony felkaczagott.

— Tréfáljuk meg a szegényt.

— Hogyan?

— Adj ide ötven forintot.

A férj csodálkozva nézett a ragyogó szép asszonyra.

— Csak nem akarsz tán?

— Kérek ötven forintot.

A férj tárczája után nyult és átadta az összeget.

A asszony oda lép az íróasztalhoz, elővette a saját névjegyét és a pénzzel együtt egy berítékba tette.

Aztán csengetett és át adta a belépő inasnak.

— Itt a válasz.

* * *

A férj odaborult lábaihoz és csókokkal halmazta el kis kaecóját.

— Látom, hogy csakugyan megbocsátottál.

A nő diadalmasan tekintett reá.

— Kárpótolnunk kell a szegényt a mézes heteinkért.

Kszénótón báró.

Irta: Bándy Gyula.

Kszénótón báró eladta lelkét az ördögnek; eladta hitvány százezer forintért s — lelkiismeret furdalás nélkül. Eleinte ugyan bántotta őt az, hogy fényes nagy ur lelkét az ördög ily kevésre becsüli, de azután — Istenem! mit lehetett tenni, — belenyugodott a megmásíthatatlan tényállásba.

— Hm, hm — sóhajtotta — a mai profán világban mindennek az ára olesó. De nézzük csak meg, vajjon nem csalt-e meg Belzebub Ő ördögsége.

Kivette pénztárczáját és utánna számolta. És csakugyan ötezer forint hiányzott az összegből.

— Ho-ho! — mondta — ezt minálunk csalásnak nevezik.

Már vissza akart fordulni, a mikor eszébe jutott, hogy a hiányzó összeget az ördög becsületes (?) módon — mindenféle levonások és illetékek útján — vonta le.

— Hiába, manapság már az ördögök sem gálánsak! — jegyezte meg bosszusan.

Azután megpödörte a bajuszát és ki egyenesítette derekát, mivel meglátta Triko Sárkát, a Pajkos színház primadonnáját, aki, mióta anyagi viszonyai megromosoltak, elhídeült iránta.

— Kezeit csókolom, Sárka kisasszony, — köszöntötte.

— Pardon, én nem vagyok sem önének, sem másnak a Sárka kisasszonya, hanem Sára nagysád.

Isten segítségével győzedelmesen vivja meg, úgy végre reményünk lehet ahhoz, hogy a kurucz és labancz küzdelem a magyarok történelmében megismétlődni nem fog, mert nem lesznek többé labanczok, kik elárulják a hazát. És ha több áruló nem lesz közöttünk, nem is fognak többé merni a magyar nemzeti állam függetlensége ellen több támadást intézni és a „Gesamtmönarchie“ eszméje az örök feledés lomtárából többé ugyan ki nem kerül.

Csak erősek legyünk kuruczok! Az összetartás és kitartás legyen jelszavunk. És ha nem tévesztjük soha szem elől, hogy a legmagasztosabb eszme: a magyar haza szabadsága, függetlensége adta kezünkbe a küzdelem fegyverét, jöhet német, jöhet muszka, jöhet labancz, az eszmének győzni, diadalmaskodnia kell!

Az igazi hazaszeretet.

Békés, esendes, nyugodalmos időkben könnyű a hazát szeretni. Sőt egész mostanáig hasznos is volt. Sok érdem és tudás nélkül való üres ember tartotta magát a felszínen azzal, hogy folyton az ajkukon volt a haza, ki nem fogytak a költői és történelmi jelentőségű frázisok estálásából. Holott a szívek mélyében megizmosodott hazaszeretet nem ölt minduntalan csillogó formás kijelentések képében testet, de elemi erővel tör ki a szívek mélyéből akkor, a mikor valóban szükség van a hazaszeretetre, a mikor veszedelem közelget, a mikor alkotni és rombolni kell.

S nehéz időkben élünk ma. Anélkül, hogy véleményt mondanánk a legutóbb történt nagyjelentőségű, történelmi eseményekről, konstatáljuk, hogy mélyeséges aggodalom kell, hogy elfogja minden igaz magyar ember szívét a khaotikus szerencsétlen közállapotok láttára. Az ifjabb generáció nem emlékszik rá, hogy ilyen súlyos helyzet nehezdedett volna közállapotainkra, elő kell vennünk a történelmi könyveket, a melyekben a magyar nép bánatos napjainak története van megírva s ott találjuk fel azt a hangulatot, a mely a jelen fiain erőt vesz.

Olvassuk, forgassuk a régi történelmi könyveket, Rákóczi és a szabadságharc történetét. Olvassuk és igyekezzünk beha-

tolni azoknak az időknek szellemébe, igyekezzünk megérteni régi porló hősök lelki állapotát, a kik hőstetteket vittek véghez s feláldozták magukat a szabadságért. Edzük meg a mi magyar lelkünket a mult aczélos folyamában és higyjünk ezer esztendősz hazánk végtelen jövőjében.

Tartson össze, forrjon össze egyet akaró öntudatos egésszé a magyar társadalom. Mert egyet kell értenünk most, ezt kívánja tőlünk a hazaszeretet, a melyet az anyatejjel szívunk magunkba, a melyre az iskolában és a templomokban oktattak bennünket. Simuljanak el az ellentétek, muljon el az osztályok harcra is, mert a retentő nagy erő, mely egy egész társadalom hazaszeretetében rejlik, csak így bontakozhat ki a maga imponáló erejével.

Nagy megnyugtató, hogy szerete az országban, mindenütt megnyilatkozik a tettek s áldozatra kész hazaszeretet. Nincs mitől tartanunk. Akármit rejt is méhében a jövő, akármilyen gonosz tör is felénk, a Duna és Tisza mentén egy hazáját és szabadságát szerető népet talál, a melyet ezer esztendő küzdeline edzett meg, a melynek hite a maga igazában, bizalma a jobb jövőben, melyért megbűnhődött, sziklaszilárd.

Ne mondjátok, hogy elkorcsosult, ezimikus emberré lett a modern magyar. Igaz, az élet, a vasut, a gépek, a tudomány, a nemzetközi irodalom s a munkásmozgalom átgyúrták, más lényegét s más tartalmat adtak világnézetének és céljának, de épen maradt meg benne a hazaszeretet. Azt a hantot, a mely ide köt, ma is azzal a határtalan szerelemmel szereti, mint a Rákóczi vitézei, akik vértettek és bujdosak. Ez a föld, melynek kenyerét eszik, melynek levegőjét szívják, a legdrágább ezen a világon és hogy többet ne mondjak, nincs Magyarországon az a nemzetközi forradalmi szocialdemokrata, aki, ha veszélyben forogna ez a magyar haza, fel nem kelne, hogy megvédje. Mert mikor a haza forog veszedelemben, akkor az osztályharc, mely lényegében s a mai formájában hazafiság ellen tör, még az is szünetel.

Szeretjük tehát valamennyien a hazát s tettekre s áldozatokra készek vagyunk. Nyugodt elszántsággal nézünk ennél fogva a jövő elé.

A bizonytalan szituációban erős várnunk nekünk a hazaszeretet s az a tudat, hogy alapjában egészséges, bátor nép va-

gyunk, a melynek története annyi gyász és annyi dicső eredményt tartalmaz s ezeknek emlékei lüktető életet élnek a mi lelkünkben. Mi voltunk, vagyunk és akarunk lenni, dacára minden ármánykodásnak. Nekünk hivatásunk van itt, Európa szívében, a nyugat és a kelet határán. Bennünket nem irthatnak ki. S annak kell itt történnie, a mit mi akarunk. Mert mi viselünk minden terhet, mi dolgozunk s annak a földdarabnak, melynek Magyarország a neve, mi vagyunk az urai.

Van bennünk, éltet bennünket a hazaszeretet, a munkás és ha kell, a küzdő. Mi összetartunk, mi egyet akarunk: a hazát nagygyá, virágzóvá tenni.

Alkoholizmus és a szövetkezetek.

Régi ezen közmondás: „Bibit hera, bibit herus, bibit miles, bibit clerus, bibit ille, bibit illa, bibit servus cum ancilla“, a melyben azon valóság nyer kifejezést, hogy nincs állás, a melynek emberei nem élveznék a különféle italokat. — Más régi mondás meghatározza az italok élvezetének idejét, ilyen ezen axioma: „Tituli sunt quinque bibendi: hospitis adventus, praesens sitis, atque futura, ant vini bonitas, ant quaelibet alia causa“ azaz „az ivásra alkalmul szolgál a következő öt ok: a vendég jövele, a jelen és jövő szomszúság, vagy a bor jósága, vagy bármilyen más ok.“ — Ezen gyakorlati igazságoknak hódol a világon az uri-, iparos-, gazda- és munkás-osztály úgy, hogy természetes szükséglet az ivás; azaz kivihetetlen, hogy az emberek valamikor tökéletesen lemondjanak az italok élvezetéről.

Innen az alkoholizmus ellen küzdők azon része, a kik az italoktól való teljes tartóztatást hirdetik, ezéljukat csak szűk térben érhetik el, mert mindig többen lesznek az ivók táborában, mint a nem ivók között.

Van azonban az alkoholizmus ellen harcolók között egy másik irány, a mely megengedi az ivást, de két feltétel mellett:

1. legyen az ital tiszta, természetes, holmi bolondító csalmatok, timsó, dohány az italokban ne áztassék, az ital hamisítása megszűnjék;

2. az ember mértékletesen igya a szerzetéhez alkalmazkodó erősségű italokat.

A fogyasztási szövetkezetek az alkoholizmus ellen küzdők ezen második osztá-

— A—a—ah! — csodálkozott a báró, de aztán hozzátette melegen, mintha szerelmi vallomást tenne — Sára nagysád, ismét van pénzem!

— Mije?! — csodálkozott Sári — pénze!

— Igenis, pénzem. Ha nem hiszed, nézzed meg!

— És mennyi? — kérdezte behizelgő hangon Sárika.

— Százezer forintom! . . .

— Ó, te édes, hol vacsorálunk?

— Hol másutt, mint nálad, drága Sáriká!

— Jó. Nyolczkor légy nálam! . . . Elvárak.

— Ott leszek.

— Pá!

— Pá!

Sárika kisasszony ráült a báró térdére és valamit a fülébe sugott.

— Ne mondd! — szólt a báró elrémülve.

— De bizony, úgy van. Két hónapja házas vagyok s férjem artista a Schmith-féle cirkuszban. Hisz talán láttad. Mindennap este produkálja magát nyolcztól kilenczig.

Kszénofón báró ugyan most szerelmi vallomást akart tenni, de hiába: nem ment. Minduntalan csak az artista járt az eszében.

— Erős? — kérdezte.

— Nagyon erős, de nagyon jó is! Istenem, ha tudná . . . hogy én most más-

nak az ölében ülök, azt hiszem, valami borzasztót cselekedne. Ah, de ne gondoljunk erre, hanem adj egy csókot. Így . . .

De bizony a bárónak nem ízlett a csók. Kezdte magát kényelmetlenül érezni. Hideg veríték csurgott az arezáról. S hirtelen mehetnéke támadt.

— Hány óra van? — kérdezte.

— Ugyan! . . . Hát fél tíz van.

Alighogy azonban e szavakat kimondta, megjelent a végzet: egy jól megtermett artista képében.

A báró reszketett, mint a nyárfalevél. Várta a nagy jelenetet, várta az égfordulást.

— Ki ez a furesaköpü idegen? — kérdezte bömbölve az erő művésze.

— Kszénofón báró, felelte a felesége.

— Ugy. Hát ez a ragyaverte volna az a hies?

Kszénofón bárónak a lesujtó helyzet dacára bizsergett a tenyere.

— Hanem hát most elég a tréfából. Térjünk át a dolog komolyabb oldalára is. Ön, ugy-e — fordult a báróhoz — elcsábította a feleségemet.

— Kérem, csak a csókig jutottunk, hebegte a báró.

— Nem akarok semmit tudni — dörmögte az artista. — Így hát én önt kikorbácsolhatnám, lehetlenné tehetném, de nem teszem. Én nem is fogok magamnak a csábítón elégtételt venni, hanem a csábítási eszközön: a pénzen. Mert hisz

ennek a helyzetnek nem ön, hanem pénze az oka. Ugy-e feleség?

Trikó Sárika igenlőleg mosolygott.

— Tehát adja ide a pénzét és adjon hálát nekem uram, hogy a jövőre nézve megmentem önt a rosszra vezető alkalmától, illetve eszköztől . . . Köszönöm, báró ur, most pedig ajánlom magamat.

* * *

— Ki van már megint itt? — szólt Belzebub bosszusan inasához.

— Kszénofón báró — felelte.

— Ilyen hamar! Bocsásd be!

— Kszénofón báró bejött, meghajította magát és így szólt:

— Elvesztettem pénzemet, elhoztam lelkemet.

— Hogyhogy?

A báró elmondotta.

Erre Belzebub becsöngette inasát és azt mondta neki:

— Lucifer, nézd meg ezt az urat, adj neki huszezer forintot! Ha pedig még egyszer visszajönne, dobd ki, mert ilyen ostoba emberekre még a pokolban sincs szükség.

A báró ismét meghajította magát (kifogástalan előkelőséggel) megpördörte bajuszát, kiegyenesítette derekát s elindult a huszezer forint birtokában Triko Sárika kisasszony — pardon „asszony“ — lakására . . .

lyába tartoznak és tényleg, ahol ilyen szövetkezet létesült és megkapta az italnak árusítási jogát, a nép, de az urak is egészséges természetes italokhoz jutottak és általában a nyilatkozat: „a mióta a szövetkezet italait iszom, egészségesebb és erősebb, tisztább gondolkozású vagyok, mint voltam azelőtt, élvezve a koresmák italait.“

A szövetkezetnek ezen hamisításához nem is értő, de nem is akaró eljárása általában a társadalmat a szövetkezet pártolóiá teszi, kivéve azokat, akik már annyira el vannak rontva, hogy nem is kell nekik oly ital, a melyik idegen anyagok áztatásából származó bódítást, torokkarczólást, fejfájást nem okoz.

Azonban egy nagy baj van a szövetkezetek italainál, az t. i., hogy a törvény megengedte és szeszből készült közönséges pálinkának literes zárt palackokban való árusítását nehezen adják. Ezen eljárás miatt a szegények kénytelenek a szövetkezet jó és egészséges italait nélkülözni és nincs is remény, hogy így az alkoholiszmusban általában szenvedő szegényebb osztály ebből a betegségből kiszabaduljon. A ki a szegényebb népet ismeri, az jól tudja, hogy miből áll az ő reggelije, abédje és vacsorája: legnagyobb részt a szesz italokból és kevés kenyérnek használatából. Vesz a szegény 1—2—3 decziliter spiritust és a tapasztalat szerint fel se higitja ezen tiszta spiritust, hanem úgy kiissza. Némelyik a denaturált szeszt is élvezi, rá nyelvének pohár vizet. Akárhány ilyen tiszta szeszt élvező alkoholistá van mindenütt, a ki 4—8—12 krajczárért vesz magának 1—2—3 decziliter szeszt és élvezi úgy a mint kapta.

Ezen a koresmások nem segíthetnek, de igen a szövetkezet. Kapjon a szövetkezet a szeszből készült közönséges pálinkának 1/2 liter zárt palackokban való elárúsítási jogát és a szegényebb népre lehet hatni, hogy azután csakis pálinkát vesz és nem szeszt. A koresmások pálinkája neki nem kell, innen ivott szeszt, a szövetkezetnél pedig kap jó és az emberi szervezethez alkalmazkodó erősségű pálinkát és ezért a tiszta szesznek az élvezetétől lemond és megszűnik az alkoholizmus rabjának lenni.

A szövetkezetek célja is, hogy lassankint a tiszta szesznek árusítását kizárja és csakis a felhigitott szeszt: azaz pálinkát árusítson. Innen a szövetkezeteknek feltétlenül kellene kapniok a törvénytől megengedett és 1/2 liter zárt palackokban való pálinka-árusítási jogot, sőt azon kell lenni, hogy törvényileg kimondassék, hogy 1—2—3 decziliter spiritusz tisztán mint ivó-ital általában mindenütt az elárúsításból kizárassék és mindig csakis felhigitva adassék a fogyasztásnak.

A nemzetközi és alkoholizmus ellen küzdők tábora harcra is e mellett, hogy t. i. a legszegényebb nép ne kaphasson tiszta alkoholt, szeszt, mert tapasztalat mutatja, hogy az 1—2—3 decziliter szeszt vevő szegény nép legtöbbször az italt fel nem higitva issza. A míg hazánk szőlői fel nem támadnak a régi életbe, a míg a bor drága és a sör a németországi sörgyárak mintájára a nép számára készített olcsó itallá nem válik, addig senki se képes a spiritusznak felhigitott állapotban: azaz pálinka alakjában való fogyasztását csökkenteni.

A szövetkezetek is így vannak, innen a szövetkezetek azon munkálkodása, hogy ha a szesznek élvezete jelenleg teljesen ki nem rekeszhető, legalább a szervezethez alkalmazkodjék és ne ölje a tiszta szesz a népet — a mire számos példa van — pártolást érdemel.

Ezen meggyőződéssel a „Verebély-kerületi fogyasztási és értékesítő szövetkezet“ is kért a lévai pénzügyigazgatóságtól engedélyt, hogy a szeszből készült közönséges pálinkát is 1/2 literes zárt palackokban árusíthassa. A község képviselőtestülete ezen kérvényt pártolta és 9 szótöbbséggel magáévá tette. Ellene voltak: Dr. Kohn, Dr. Godin, bizonyára a szövetkezet nemes célját ignorálva, a helybeli

koresmások pártjára álltak. De hisz a törvény a szövetkezet kérvényét meghallgathatóvá teszi és a helybeli koresmásoknak kárt nem okozhat, lévén szabad a konkurrenzia, a nép oda fog menni, a hol tisztább és jobb az ital.

Hermann József, verebélyi s. lelkész.

Tanügy.

Ingyen-könyvek.

Ujabb időben nagyon üdvös szokás kezd elterjedni: ingyen könyveket osztanak ki a nép, az ifjuság, a tanítóság, pap-ság, jegyzőség között, hogy a fontosabb társadalmi, gazdasági, erkölcsi s vallásos eszméket terjeszszék. E téren Darányi és Wlassits tettek sokat, pl. ezer községben pompásan bevált gazdasági népkönyvtárt állítottak fel.

Nemrég jelent meg a mentésre vonatkozó első segélynyújtást magyarázó könyv. Ezt 10000 példányban kapta meg a magyar nép — ingyen. Az orsz. állatvédő egyesület pedig a madarak védelme céljából ajándékkönyveket osztott ki gyermekek számára, szintén sok ezer példányban. Hasonlóan tett a Kisfaludi-társaság, mely Beöthy Zsoltal Vörösmarty életrajzát iratta meg ily célból.

Ilyen ingyenkönyvek még a földmívelésügyi miniszter jóvoltából a következők: A magyar gazda kincsesháza Tormaytól. A madarak hasznáról és káráról. Irta: Hermann Ottó. E műben csodálatosan egyesül nagy tudásunk népies és tudományos stílusa. E pompás könyvet 50000 példányban osztották ki a tanítók, papok és jegyzők közt.

Nagyon helyesen, mert a kártékony bogarak nálunk 160—200 millió koronányi kárt tehetnek évenként. A must és bor ok-szerű kezelésének ismertetése. A homoki szőlőmívelésről Rácz Sándortól. A szőlőmoly és szőlő lomb, életmódjuk és irtásuk Jablonovszkytól. Magyarország mezőgazdasági szakoktatásának évkönyve az 1901. évre. Szintén ingyen kapják a gazdasági ismétlő iskolák a „Néplap“-ot és legújában a „Gazdasági Ismétlő Iskola“-t.

Ingyenkönyvi a „Fürdők és Nyaralók“ Ezt a Dunántuli K. E.-től kell kérni. (Kerepesi ut 43.)

Közérdekű tudnivalók a siketnémákról. Irta: Klis Lajos. E könyvet a váci siketnémák intézete ingyen küldi, hogy a szak-szerű oktatásban nem részesülő siketnémákat a tanítók is gondozhassák. — A magyar gazdaszövetség is ad nekünk könyveket, ha a földmívelésügyi ministertől — bár egy levelezőlapon is — kérjük a kiadványokat, egy egész könyvtárt kapunk.

Ragadjuk meg az alkalmat, ha már pénzt nem adhatunk ki könyvekért, használjuk ki a kedvezményeket.

Közgazdaság.

Uj mezőgazdasági szeszföldék contingense.

Az 1900: IX. t.-cz. 1-ső §-ának második bevezetése értelmében az 1906. és 1907. évi termelési időszakban üzembe helyezni szándékolt uj mezőgazdasági szeszföldék részére fenntartott contingensnak a részeltetésére törvényszerű igényvel bíró szeszföldék között való feloszthatása céljából a m. kir. pénzügyminiszterium által kibocsájtott hirdetményvel felhivatnak mindazok, kik az 1906. és 1907. termelési évben uj mezőgazdasági szeszföldék szándékoznak üzembe helyezni és azt kívánják, hogy a szeszföldék contingensban részesíthessék, hogy ebbeli igényeiket legkésőbb a folyó 1905. évi szeptember hó 1-ső napjáig illetve 1905. évi október hó 1-ig mint utolsó határnapig az illetékes m. kir. pénzügyigazgatósághoz annál is inkább adják be, mert október hó 1-je után ér-

kező bejelentések figyelembe vétetni nem fognak. Az e tekintetben kívánt feltételeket tüzetesen részletező hirdetmény a m. kir. pénzügyőri-főbiztosságoknál s a m. kir. pénzügyigazgatóságnál betekinthező.

Nem aforizmak.

Irta: Góbbé.

A börtönben.

(Sötét folyosó, melyről jobbra balra betekintővel és rácsesal ellátott cellaajtók nyílnak. A fel- és alájáró örök egyhangu lépései kongnak végig. Megjelen a felügyelő, kezében egy nehéz kulcesal, megáll az egyik ajtó előtt és a kulcsot a zárba dugja. Rémes csikorgás, bent pedig erős rabbilines csörgés, majd iszonyu kiabálás hallatszik: kvint kassza, trul ultimó togo, „ez mese, milyen szerencsése van ennek a gyereknek, barátom ez disznóság,“ „a togot megeszem,“ „te nevetni fogsz“ „adu, adu, még egy adu, asz-szoá, irjunk tizen-nyolczat.“)

A felügyelő. (Az ajón végre benyitva hidegvérrel.) Beállhatok harmadiknak?

Harkályi. Kérem kedves barátom, ne lármazzon, hagyjon minket békében játszani. En egyáltalán nem értem, mit zavar. (Bilincseit könnyedén leoldva magáról.) Ezt a szemetet pedig vigye ki; elég disznóság, hogy még ilyesmivel is zaklatnak; látja mennyi pénzbe kerül ez, harmincz koronát fizettem érte, pedig az aluminium a mi benne van, nem ér három forintot.

A felügyelő. (Elbámulva) Micsoda aluminium?!

Harkályi. (Szánalmas megvetéssel) Hát csak nem képzeli, kedves barátom, hogy mi itt a maga nehéz vas bilincseit fogjuk hordani. Tudja barátom, hiába, az úgy van, hogy az aluminium sokkal könnyebb mint a vas, alig érzem, hogy viselnék valamit. Zubeknél szereztem be, a felét meg is fizettem, a többit, tekintve kiskorúságom szikla talaját — néma hallgatással mellőztem . . .

Korodi. (Közbeszól a felügyelőhöz fordulva.) De hát kérem felügyelő ur, legyen szives minket nem zavarni; sokkal jobb volna ha a ruháim után nézne. A szürke nadrágom már két napja nem volt vasalva, a fekete szegélylyel ellátott diszmellényemről ma délben leesett egy gomb s még mindig nincs felvarrva, ma reggel sehol sem találtam a körömkefét, a mosdó vizben nem volt otkolón és tearózsák. — Kérem legyen szives intézkedni . . .

A felügyelő. (Egészen zavartan.) Bo . . . — bo . . . bocsánat, Nagyságos uraim (még zavartabban és hebegve) de talán . . . talán mégis, — . . . hogy is mondjam, — hiszen talán — itt az urak nincsennek otthon.

Harkályi. No látja kedves barátom épen ez az, mert ha mi valahol lakunk, hálunk vagy kosztolunk, akkor mi csakis otthon lehetünk, vagy pedig — vendégségben.

Korodi. De mivel otthon nem vagyunk, vagyunk vendégségben.

Harkályi. Ez világos!

Korodi. Tehát méltóztatik tudni, vendégségben vagyunk s ön a házigazda. Azt pedig szinte méltóztatik tudni, hogy a magyaros vendégszeretet külföldön is mennyire hires.

A felügyelő. (Mély lemondással.) Tudom, Lipótváron tíz évig mindig marasztalgattak. (könyveit törölve.) A régi jó idők.

Harkályi.) ? ? ?

Korodi.)

A felügyelő. (Nem érti.)

Harkályi. Hát ön is ült kedves mester. Mondja, hogy hívják magát?

A felügyelő. Illaván Gáspár!

Harkályi. Hát akkor kedves Gázzim miért nem ült maga — Illaván?

A felügyelő. De ültem.

Korodi. De Illaván?

A felügyelő. Igen Illaván Gáspár.

Harkályi)
Korodi) röhögnek.

A felügyelő. (Felveszi az aluminium bilincseket és meg-meg csörgeti. Nagyon érzékenyen szavalni kezd:

Oh, a régi kedves hangok,
Mintha zugnának harangok,
Emlékezetül templomra,
Hivának a rabságomra.

Harkályi. (Még érzékenyebbulen)
Kedves Gazsim! (Nyakába borul.)

Korodi. (Nem érzékenyülten.) De hát kérem uraim, méltóztassanak elhinni, ez így nem megy, vagy játszunk, vagy nem játszunk. Felügyelő ur maga meg menjen már ki s méltóztassék megmondani ezeknek a léhűtő eszimas jégen kopogó, pardon folyosón kopogó baktereknek, hogy ne kopogjanak itt oly sokat a folyosón, (szellemesen) ha kopogni akarnak menjenek el Yost Miczinek.

A felügyelő. (Erélyesen.) Uraim, de most már elég volt. (Kiveszi az óráját.) Önök beszélhettek, parancsolgathattak, gorbáskodhattak velem egész mostanáig, mert önök rabok voltak...

Harkályi. (Szellemesen.) Ugy van. „Rabok legyünk, vagy szabadok; ez a kérdés válasszatok!”

A felügyelő. Hallgasson, ne szavaljon, most szerda este 6 óra van s ezzel letelt büntetésük, önök most nem vagy-vagy, hanem egyszerűen „szabadok”. Marrs, most már én vagyok az ur!

Korodi, Harkályi. Gyulám! Jókám!... Ga... Ga...

A felügyelő: Illaván Gáspár!

Függöny legördül.

H i r e k.

Előfizetési felhívás. Lapunk im már második évfolyamát éli. Rövid ugyan ez idő arra, hogy érdemekkel hivatkozhasunk, mindazáltal büszkén vallhatjuk, hogy mindenkor csak a közügyet szolgáltuk, a minek fényes bizonyítéka, hogy a közönség pártfogása sem maradt el tőlünk. Midőn e pártfogásért csak a hála érzés nyilvánítása mellett emlékezünk meg, — legyen szabad továbbra is szives pártfogásért esedeznünk, mert végre is nem mellékes kérdés az, hogy a lap fenállása anyagilag is biztosítva van-e, vagy sem. Julius hó elsejével új előfizetést nyitunk, tisztelettel kérjük ezért olvasóinkat, hogy a lejárt előfizetéseket megújítani, a hátralékos előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek és lapunkat ismeretségük körében terjeszteni. Előfizetési díj egész évre 10 kor., fél évre 5 kor. **A kiadóhivatal.**

József királyi hercege. Az egész magyar sajtó kifejezést adott örömeinek abból az alkalomból, hogy József Ágost királyi herceg atyja nevére vette fel. A királyi herceg ezen ténye arra enged ugyanis következtetni, hogy ő Fensége minden tekintetben apja, a legmagyarabb királyi herceg nyomdokain kíván haladni, amiként ez már eddigi szereplésével is ketségkívül eléggé bebizonyította. A magyar nemzetet József nádor családjához a kölcsönös igaz szeretet és tisztelet oly szoros köteléke fűzi, hogy a királyi ház ezen ágát a magyar nemzet már egészen a magáénak vallja; a dualizmus törzs magyar nemzeti ágát is hajtott.

Körjegyző-választás. A verebéli járásban Alsógyőröd, Felsőgyőröd, Ény és Gyékényes községekből álló körjegyzőségben Alsógyőröd székhelyvel, elhalálozás folytán megüresedett körjegyzői állásra a folyó hó 17-én megtartott választás alkalmával Lévai József barsszentkereszti segédjegyző lett megválasztva.

Eljegyzés. Stangel Jónás aranyosmaróthi kereskedő e hó 25-én jegyezte el Braun Hermin kisasszonyt Érsekújvárról.

A vármegye muzeuma. Régóta foglalkozik a vármegye azzal a tervvel, hogy a levéltárt és muzeumot rendbe hozhassa. Az előbbi terve sikerült már a megyének, amennyiben a megyei főlevéltáros oly annyira lelkiismeretesen rendezte a levéltárt, hogy remélni sem mertük volna e szokatlan nagy rendet, a miért is a méltó anyagi jutalmazás sem fog elmaradhatni. Az utóbbi terv azonban még mindig ké-sik, bárha végre úgy látszik ez is dűlőre jut, mert a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége részéről a napokban érkezik dr. Csérni Béla nyugalmazott főgymnáziumi tanár, a ki a vármegyei muzeumot rendezni fogja. Ugy hírlik, hogy a vármegyei muzeumi a nagyközönség részére is nyitva lesz, amennyiben hetenkint egyszer, vagy kétszer bárki megtekintheti az e célból megállapítandó hivatalos órák alatt. Sőt ezzel kapcsolatban nyilvános könyvtári is szándékozik a vármegye berendezni. E tervhez sok sikert kívánunk, mert kevés üdvösebb intézményt ismerünk.

Hitelszövetkezet. Végre mégis dűlőre jut az aranyosmaróthi hitelszövetkezet ügye. Az érdekeltek megállapodása szerint az alakuló közgyűlés im már visszavonulhatatlanul folyó évi július hó 3-án délután 2 órakor fog megtartatni. Akik e hitelszövetkezeti mozgalomhoz csatlakozni kívánnak, szerkesztőségünkben nyerhetnek kellő és bővebb felvilágosítást.

Taszáron elszerezik a menyecskét. Látogatába jött Józsi legény Marótról taszári mesteréhez. Mikor az est leszállt, a legény is bátrabb let. Vacsora után magának követel az asszonyt, a férj jogait óhajtván gyakorolni. A mester erre utat mutatott Józsinak, de Józsinak, revolvere is van. Hajdani mesterére tartja és azt mondja neki, hogy az asszony őt illeti, mert két évig — míg ott szolgált — szerették egymást. A revolvert tán a kis-bíró csavarta ki Józsi kezéből és a benne lévő golyót a levegőbe röpitette. Ekkor verekedés lett már a dologból. Néhány ütleget után Józsit három legény vitte be Marótra. Még hétfőn este adták át a esendőségnek. Mi lesz tovább, nem tudjuk; de már kedden vásárfiát vásárolt Józsi a mesternének, mert azt üzenté, hogy nem hagyja el.

Elsikkasztott világosság. Mióta állandóan sürgetjük, hogy Aranyosmaróthon a közvilágítás ügyében tegyenek már valamit és amióta a villanyvilágítás terve szövődik, — az óta ha nincs holdvilág — ne adj Isten, hogy kigyuladjanak a petróleum mécesek. Vagyis nyilvánvaló, hogy elsikkasztják a világítást. A kir. ügyészség figyelmébe ajánljuk ezt, mert a sikkasztás hivatalból üldözendő és mert tudomása lehet a kir. ügyészségnek is talán arról, hogy Aranyosmaróthon a petróleum lámpáknak égniök kell, ha besteledik és a közönséget megillető világosságot, mint a mely értéket képvisel — jelen esetben legalább is annyit, hogy büntettről lehessen szó — nincs senkinek sem jogában csak úgy akár mikor elsikkasztani. Mégis csak botrányos állapot ez már.

Vége a vivókurzusnak. Halbleib József fővárosi vivó-mester július elsejével befejezi itteni kéthónapos ciklusát. Igazán sajnáljuk, hogy ily hamar itt hágy bennünket, mert még nem volt alkalmunk városunkban — bár már több mester volt itt — egy ilyen végtelen szimpatikus, törekvő s tanítványai előrehaladását oly annyira szíven hordozó mesterrel találkozni. Kellemes modora és a vivók minden szögletességéhez, avagy szeszélyéhez alkalmazkodó, de azért igen sikeres tanítási módszere számos olyanokat is meghódított, kik a vivás nemes művészetét eddig kőllőleg nem méltányolták, pláne pedig nem is kultiválták. Az a 39 tanítványból álló gárda, mely köréje, mint mester köré sorakozott, már maga elég dicséret, a nem vivók pedig mindig igen kellemesnek és szórakoztatónak találták a vele való társadalmi érintkezést is, mert szeretetre méltó modora, őszinte becsületes szókimondósága

és szakmájába vágó talpraesett megjegyzései és felvilágosításai mindenkit csak a legkellemesebben érintettek. Közkedvelt férfiutól bucsuzunk el avval: a mielőbbi viszontlátásra!

Magyar szövetség. Az Országos Magyar Szövetség hivatalos közlönyének, a „Magyar Szövetség”-nek június havi száma érdekes és gazdag tartalommal jelent meg. Első cikkében folytatja a múlt év őszén tartott felolvasó- és vita-estéken lefolyt felolvasásoknak és vitáknak közlését, nevezetesen ebben a számban ismerteti Soly-mosy Eleknek és dr. Alexy Györgynek az oláh kérdéstről tartott felszólalásait, a melyeket a nevezettek Réz Mihálynak „A magyar faj szupremáciájának eszközeiről” című alatt tartott felolvasáshoz fűztek. A nemzetiségek szereplése a föllirati vitában című második cikkében ismerteti és bírálja a nemzetiségi politika tartalma se-kélyebb és szintája alacsonyabb, mint volt a hatvanas évek végén és a hetvenes évek elején, a mikor a nemzetiségi politika szó-vivői Miletics, Babes stb. voltak. Továbbá hivatalos részében ismerteti a május 23-án tartott szövetségi választmányi ülés lefo-lyását, a mely általános érdekekkel azért bír, mert annak tulnyomó részét a népiskolai törvényjavaslatnak, jelesül azoknak a mó-dosításoknak a tárgyalása töltötte be, a melyeket a szövetség titkára, dr. Jancsó Benedek, a javaslatba a magyarság és a magyar nemzeti eszme erősítése céljából felveendőknak véleményezett. A titkár ja-vaslatait a választmány elfogadta s ebben az értelemben az egész országban s külö-nösen a közművelődési egyesületek köré-ben erélyes mozgalmat kezdeményezett.

Asszonyi községi bíró. A kivándor-lás úgy látszik mindenütt a legnagyobb hátránnyal van. Most e napokban történt Rácherlány községben, hogy férfiaknak hiá-nyában a kik már mind Amerikába költöztek, a bírói tisztségre egy nőt választottak. Az asszonybíró csak az asszonyok közt fogja tisztét gyakorolni, a mi pedig nem könnyű dolog lesz.

Hatályon kívül helyezett minis-teri rendelet. Volt a földmivélsügyi mi-nisteriumnak egy rendelete, mely a szőlő-ívesszők, ojtványok és használt szőlőka-rók forgalmát korlátozta, még pedig oly célból, hogy így a filoxera terjedését meg-gátolják. Mivel azonban ennek daczára a legtöbb törvényhatóság területén a filoxera a szőlőt már ugys elpusztította — ezen korlátozás fölöslegessé vált s azt most a ministerium megszüntette, ennek folytán magától elesik a szőlőterületek évenkénti oly célból szokásos vizsgálata, hogy föl-lépett-e, vagy terjed-e a filoxera.

A korcsmázásról. Tudvalevő dolog, hogy a 15 éven aluli gyermekeknek a korcsmában való tartózkodása szigoruan tilos. A környékbeli falvak előljárósága úgy látszik nem tudja, vagy nem akarja ezt tudomásul venni, mert hiszen a tánczu-mulatságokon nem hogy nem volna jelen a szopós gyermektől az ismétő iskolásig minden gyermek, sőt mintha külön e célra össze volnának dobolva, annyian vannak. Panaszkodunk az alkoholizmus miatt, az erkölcsi elfajulás miatt, törvényt szabály-rendeletet hoznak ennek a meggátolására, csak épen végre nem hajtjuk azokat. De azért panaszkodunk, hogy a néppel így-ugy nem lehet már birni. Környékünk népe még 6—8 év előtt sem volt a sülye-dés azon fokán, melyen ma van. Ha már ezt nem akarjuk visszatartani az erkölcsi és anyagi züllés utjáról, legalább a gyer-mekek szeméit ne engedjük abban gyö-nyörködni. Ismételten panaszkodik sok jó-érzésű ember, hogy a falusi előljáróságok, a nemzet nagy kárára figyelmet sem vet-nek a szabályrendeletre. Meg vagyunk róla győződve, hogy a főszolgabíró egyetlen-egy szigoru fellépése észre tértené az előljá-róságokat. Igen óhajtuk, hogy így legyen!

Lakásépítő konsortium. Egy alka-lommal már tettünk róla említést, hogy az aranyosmaróthi mostoha lakásviszonyok következtében több vállalkozó tervbe vette

hogyan új bérházakat épített. Miután azonban ebből ez ideig nem lett semmi, miként értesülünk, ezt a tervet újabb egy konsortium tette magáévá. Hogy vajon lesz-e ennek eredménye, vagy sem, az bizony kétségesnek látszik, bár nagyon is kívánatos volna, hogy Aranyosmaróthon tisztességes lakások legyenek kaphatók a viszonyoknak megfelelő mérsékelt áron. Ha a község a tervet kellőleg pártfogolni fogja, sikeréhez sok reményt fűzünk.

Üdvös megtérés az orvosi tudományban. Igen érdekes és a szenvedőknek rég kívánatos megtérést észlelünk egy régi orvosi elmélethez egy fővárosi orvos gyógymódjában, a mely feltűnően kedvező sikerei révén a társadalom legjobb és legműveltebb köreiből gyorsan polgárjogot nyert és rohamosan terjed. Ezen gyógymód a vérgyógyítás (Hemopatia), a mely kizárólagosan a vér gyógykezelésével gyógyítja a neurasthénit és egyéb idegbajokat, az asthmát, gyomor-, szív- és vesebetegségeit a közhínyt, még pedig sokkal tartósabban és biztosabban, mint bármely más újabb gyógymód, vagy gyógyfürdő. E gyógymód megalapítója dr. Kovács I. fővárosi orvos, a ki évezredek óta uralkodó humoralpathologia elveit vissza térve, csakis a test nedveinek káros elváltozásaiban keresi a betegségek keletkezését és ezeknek gyógykezelésében a beteg szervek gyógyulását. Elért bámulatos eredményei tudományos hitelét legfényesebben igazolják, mert néha a legválságosabb betegeket és rövid idő alatt tartósan rendbe hozta. Dr. Kovácsnak Budapesten V. Váci-körút 18. sz. I. em., egy e célra szolgáló rendelő intézete van, a hol naponta fogad betegeket. Mindazok, kik a fent felsorolt bajok egyikében szenvednek, igaz szívvel ajánljuk vidékünkön is elismert hírneves szaktudóshoz fordulni, mielőtt valamely gyógyfürdőbe mennének.

Taszári csendélet. Sztari Pál taszári asztalost az előjáróság elé idézték vala folyó hó 26-án, mert hogy valami csintalanságot követett el. A kisbíró szavára el is ment Sztari Pál oda, de hajvesztére ment a törvény elé, — olyan csunyaul hagyta ott helyben, hogy biz azt el nem felejté még él. Hogy történt, hogy nem, biztosan nem tudjuk, de hogy Sztari Pál a jegyzőt, meg a segédjét, meg a bírót, no meg a törvénybíró vonja felelőségre érte, az bizonyos, mert szerinte csak ezek verték őt félig holtra. Ha ez igaz — tiszteljük a taszári csendéletet; a nemes példa bizonyára nem téveszti el majd hatását és Taszáron ma-holnap a régi bako nyi erdő emléke fog megelevenedni. Különben majd kitudódik minden a vallatásnál.

Kisiklott vonat. Kedden, folyó hó 27-én az Aranyosmaróthra érkező esti 6 órai vonat két utolsó kocsija közvetlenül az állomás előtt kisiklott. Az utasoknak a nagyobb rázkódásokon kívül semmi bajuk nem esett. A váltóállítás, mint megvizsgálták rendben volt s így nem tudni, mi volt a könnyen végzetessé válható szerencsétlenség oka.

A pestvármegyei határozat. Pestvármegye nem ad ujonezot és megtagadja az adófizetést. Ezt a határozatot hozta alig egy pár nap előtt. Tett még többet is, ki mondta, hogy mindazon tisztviselőknek, a kik ezen határozat végrehajtásából kifolyólag bárminemű bántódásban részesülnének, megfelelő kárpótlást biztosít. Az első ilyen határozatot, ha jól tudjuk Borsodvármegye hozta nagy lelkesedéssel, tisztára törvényes jogait tartva szem előtt. Hozta azért, hogy utját állja azoknak a gyalázatos törékvéseknek, azoknak a szemtelen erőszakosságoknak, amelyek jegyében ez a katonai kormány megszületett. Tette azért, mert ez az egyetlen békés mód, a mivel még rendelkezhetik. Sajnos, hogy az egyszerűsint az utolsó is. Több békés fegyverünk már nincs. Ezt a fegyverünket pedig allaposan ki kell használnunk. A nyakunkra küldött otromba horda talán ettől észretér. Talán valahára tudatára ébred

annak, hogy Magyarországgal nem lehet úgy elbánni, mint Bukovinával meg más „néptörzsszel” és „tartománynyal.” A 67-es kiegyezést mi maszlagnak kaptuk, de mert becsületesen gondolkozó emberek voltunk, azt nem annak vettük be. Mi azt hittük, hogy az ő szándékaik tisztességesek. Most azonban látjuk, hogy körmönfont ravaszággal és mélyen előrelátó szemtelenséggel csaptak be. A szerencsés sors megengedte nekünk, hogy még eddig nem következett el a közigazgatás államosítása. Tehát az a módszer, a melylyel a megyék ellenállását teljesen lehetetlenné tették volna. Most már nem is fog az elkövetkezni. Abból nem esznek. Ha mindenáron enni akarnak, egyenek nadragulyát. Ez már fueses! Teljes erőből ki kell tehát használni azt a szerencsét, hogy a törvények szerint jogunk van még az ellenállásra. Szükséges és kell, hogy minden vármegye kövesse Pestvármegye példáját. Tehát a mi vármegyénk is. Barsvármegye nem maradhat el a többi mellett, mert evvel tartozik a nemzetnek. Barsvármegye egész történeti multja telve van jelentékeny és döntő nagy események, hazafias felbuzdulások emlékeivel. Ehez a történelmi multhoz pedig feltétlenül hűnek kell maradni, különösen pedig most. A törvény megadja a jogot arra, hogy sürgős esetekben rendkívüli közgyűlést hívjanak össze. Nohát itt van egy sürgős eset, még pedig egy nagyon — nagyon sürgős. A legerélyesebben követeljük tehát, hogy egy rendkívüli közgyűlés hívassék minél előbb össze. Követeljük, hogy ezen a gyűlésen nem csak, hogy csatlakozzanak Pestvármegye határozatához, hanem azt külön szóról-szóra, mint Barsvármegye határozatát fogadják el. De egyszersmind — s ezt erősen hangsúlyozzuk — gondoskodjanak arról is, hogy az a határozat a legrigorózusabbban legyen végre is hajtva. Mert ennek a mai torz süttető állapotnak meg kell szűnni. Mert meg kell mutatni, hogy Magyarország igenis van, létezik és nem hagyja magát bornirt zöld tollasoktól kormányozni. Ga. Ba.

Szerkesztői üzenetek.

(A szerkesztőség e rovat alatt készségesen ad felvilágosítást a tudakozódnak, csak névtelen levelekre nem válaszol.)

P. B. Kálmán király híres de réuma nem csak annyiban érvényes, mint ön gondolja; fordított rendjében érvényes.

L. J. Annak idején lesz alkalma a tárgyhoz hozzászólnania, most még nincs ideje annak.

B. K. Kénytelenek voltunk mellőzni a czikk közlését, mert egyáltalában nem közérdekű.

Figyelő. Ez uttal eltérve elvüinktől — válaszolunk önnek. A ki nyilvánosan akar nyilatkozni, annak viselni kell a következményeket és csakis a nyílttér rovatát bocsáthassuk rendelkezésére, a melynek díjazása tekintetében lapunk homlokán nyerhet tájékozást.

K. Ö. Teljesen tetszésére bizzuk a témát, lapunk irányát ismeri. Hová küldjük a t. példányt?

Kiadó lakások.

Gróf Migazzy-uteza 216. sz. házban október hó 1-től kiadó:

a) egy **utozai lakás** és pedig: 4 szoba, 1 konyha, 1 éléskamra, pincze, fakamra és a kert egyik fele.

b) egy **udvari lakás** és pedig: 3 szoba, 1 konyha, 1 éléskamra, fakamra és a kert másik fele.

Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal, vagy a tulajdonos Bauer József Szentmártonban.

Szivarkahüvely

ujdonságok

kaphatók

BRUNCZLIK I.

könyv- és papírkereskedésében

Köhögés, rekedtség és hurut ellen

nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefű

czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

➡ **1 doboz 60 fillér.** ➡

Csak **RETHY-félet** fogadjunk el

Férfi és női czipők

a legizlésebb kiállításban a legjutányosabb árak mellett megrendelhetők nagyban és kicsinyben.

Bernstein Mór czipőgyárában

UJPEST, Arpád-utca 21. szám.

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltnak.